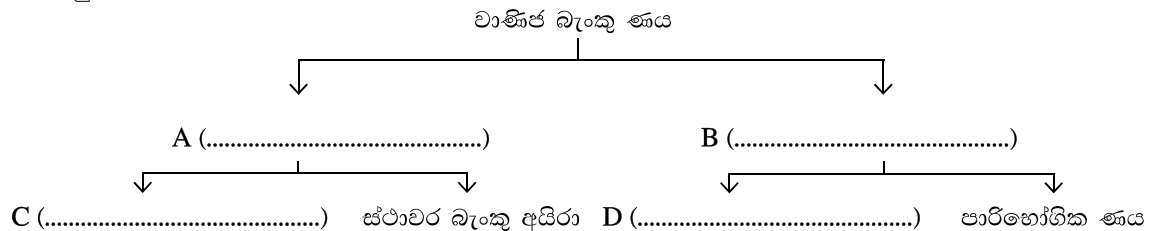

33. ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග පිළිබඳ ව පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශවල සත්‍ය/අසත්‍ය බව ඉදිරියෙන් ඇති හිස්තැනෙහි සඳහන් කරන්න.
- A - හවුල් ව්‍යාපාරයක හවුල්කරුවන් අතර ගිවිසුමක් තිබීම අනිවාර්ය වේ.
- B - ඕනෑ ම සංස්ථාපිත සමාගමකට ප්‍රසිද්ධියේ කොටස් නිකුත් කිරීමෙන් ප්‍රාග්ධනය සපයා ගත හැකි ය.
- C - කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාර 1918 අංක 06 දරන ව්‍යාපාර නාම ආඥාපනත යටතේ ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය වේ.
- D - 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ අක්වෙරළ සමාගමකට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යාපාර කටයුතු කිරීමට අවසර නැත.

34. වාණිජ බැංකු ණය ආශ්‍රිත සේවා වර්ගීකරණය පිළිබඳ පහත සටහනෙහි හිස්තැන්වලට සුදුසු වචන යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

35. සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අමුද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමේ සිට නිෂ්පාදනය කර, නිෂ්පාදිතය අවසාන පාරිභෝගිකයා තෙක් සැපයීම දක්වා වූ ප්‍රවාහන හා සැපයුම් සේවා (Logistics) පද්ධතියක වලනයන් දැක්වෙන පහත ගැලීම් සටහනේ හිස්තැන්වලට සුදුසු වචන යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

A - සැපයුම්කරු → B-..... → C-..... → D-.....
→ E-.....

36. (අ) තීරු බදු නිදහස් කර ගැනීමේ අරමුණින් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව හා මෙක්සිකෝව යන රටවල් විසින් ගිවිසුම ඇති කර ගන්නා ලදී.

(ආ) සංවිධානයක ඉලක්ක සඵලදායීව ළඟාකර ගැනීම සඳහා වෙන් වෙන් වූ අංශ/දෙපාර්තමේන්තුවල කාර්යයන්, පරමාර්ථ සමග සමෝධානිත ක්‍රියාවලිය ලෙස හැඳින්වේ.

37. (අ) තොග මට්ටම් ගණනය කිරීමේ දී කාලවිච්ඡේදයකට අදාළ ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය මෙන් ම යළි ඇනවුම් හා සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

(ආ) අවම තොග මට්ටම ලෙස හැඳින්වෙන අතර තොග සම්බන්ධ මුළු පිරිවැය අවම වන පරිදි වරකට ඇණවුම් කළයුතු තොග ඒකක ප්‍රමාණය ලෙස ද හඳුන්වයි.

38. (අ) ව්‍යාපාරයක් සිය නිෂ්පාදිත මිල කිරීමේ දී මූලික වශයෙන් සලකා බලන සාධක වන්නේ වෙළෙඳපොළ තරගකාරීත්වය, හා ය.

(ආ) ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය තත්ත්ව විස්තරයෙහි දැක්වෙන තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- (1) වර්ෂය අවසාන භාණ්ඩ තොගය හා ණයගැතියෝ පිළිවෙළින් රු. 30,000, රු. 20,000
- (2) කලින් ගෙවූ වියදම් රු. 10,000
- (3) අවසාන මුදල් ශේෂය රු. 20,000
- (4) ණයහිමියෝ රු. 40,000

මෙම ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ කාරක ප්‍රාග්ධනය වන අතර ක්ෂණික අනුපාතය වේ.

39. (අ) ශ්‍රම පිරිවැටුම හා ශ්‍රම ඵලදායිතාව ගණනය කෙරෙන සූත්‍ර පිළිවෙළින් පහත දැක්වේ. ඒවායේ හිස්තැනට සුදුසු වචන ලියන්න.

$$\text{ශ්‍රම පිරිවැටුම} = \frac{\text{කාලච්ඡේදයක ඉවත් වූ සේවකයින් ගණන}}{\dots\dots\dots} \times 100$$

$$\text{ශ්‍රම ඵලදායිතාව} = \frac{\dots\dots\dots}{\text{සේවක සංඛ්‍යාව}}$$

(ආ) මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ දී සේවකයින් වලනය කළහැකි ක්‍රම දෙකක්
..... හා ලෙස දැක්විය හැකි ය.

40. (අ) ව්‍යාපාර අදහස් සියල්ල අතුරින් යෝග්‍ය ව්‍යාපාර අදහස් හඳුනා ගැනීම සඳහා විශ්ලේෂණය ද, ව්‍යවසායකයාට වඩාත් ම ප්‍රතිලාභ ලබාදෙන ව්‍යාපාර අදහස තෝරා ගැනීම සඳහා විශ්ලේෂණය ද සිදු කරයි.

(ආ) ව්‍යාපාරයක ඇති විවිධ කාර්ය, තනතුරු හා අංශ අතර පවත්නා සම්බන්ධතා රටාව සංවිධාන ලෙස හැඳින්වෙන අතර මෙය රූප සටහනක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සංවිධාන ලෙස හැඳින්වේ.

- ප්‍රශ්න අංක 41 සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්නවලට නිශ්චිත පිළිතුරු සපයන්න.

41. වරලත් ව්‍යාපාර පිළිබඳ ප්‍රකාශ දෙකක් පහත දැක්වේ.

A ආයතනය - වරලත්හිමියාගේ වෙළෙඳ ලකුණ සහිත භාණ්ඩ ඔහුගෙන් මිලට ගෙන නැවත විකුණයි.

B ආයතනය - වරලත්හිමියාගේ වෙළෙඳ ලකුණ යටතේ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කර බෙදා හරියි.

ඉහත ව්‍යාපාර ආයතන අයත් වන වරලත් ව්‍යාපාර ක්‍රමය සඳහන් කර, A හා B ආයතන සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළින් නිදසුන බැගින් සඳහන් කරන්න.

ව්‍යාපාර ආයතනය	ව්‍යාපාර ක්‍රමය	නිදසුන
A ආයතනය		
B ආයතනය		

42. පහත දැක්වෙන්නේ ව්‍යවසායකත්වයේ නවීන ප්‍රවණතා පිළිබඳ හැඳින්වීම් කිහිපයකි. මේවා අයත් වන ව්‍යවසායකත්ව ප්‍රවණතා නම් කරන්න.

- සමාජ මෙහෙවරක් කිරීමේ අරමුණින් සිදුකෙරෙන නවෝත්පාදන
- පරිසරය සුරැකීම හර සංකල්පය කරගත් ව්‍යවසායකත්වය
- විවිධ රටවල ජාතීන් හා සංස්කෘතීන් අතර වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීම තුළින් අවස්ථා සම්පාදනය
- ආයතනයක් තුළ කටයුතු කිරීම තුළින් ඇතිවන නිර්මාණශීලීත්වය

43. අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමේ දී නිදහස් වෙළෙඳාමට බලපාන තීරුබදු නොවන බාධා හතරක් නම් කරන්න.

-
-
-
-

44. හෙතරි මින්ස්බර්ග්ගේ වර්ගීකරණයට අනුව කළමනාකරුවෙකුට අදාළ තීරණ භූමිකාවෙහි උපභූමිකා හතර නම් කරන්න.

1.	2.
3.	4.

45. සංවිධානයක ඵලදායීතාව වර්ධනය කරගැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබන නව තාක්ෂණික ක්‍රම හතරක් සඳහන් කරන්න.

1.	2.
3.	4.

46. ආයතනයක නිෂ්පාදිත මිශ්‍රය සමන්විත වන අංග පහත දක්වා ඇත. ඒවා ඉදිරියෙන් ඒ එකිනෙකෙහි අදහස දක්වන්න.

1. පළල	
2. දිග	
3. ගැඹුර	
4. සංගතභාවය	

47. පහත දැක්වෙන රූපවලින් පිළිබිඹු වන මුදල් වර්ග නම් කරන්න.

1.	2.
3.	4.

48. ආයතනයකට සේවකයින් බඳවා ගැනීමේ දී ඔවුන්ව බාහිරින් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා ක්‍රම හතරක් නම් කරන්න.

1.	2.
3.	4.

49. දත්ත සැකසීමේ දී භාවිත කරන තාක්ෂණය වර්ග කළ හැකි ආකාර හතර නම් කරන්න.

1.	2.
3.	4.

50. ව්‍යාපාර සැලැස්මක, මූල්‍ය සැලැස්මෙහි ඇති ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි ඇතුළත් විය යුතු කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න.

1.	2.
3.	4.

* * *

(32) ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

II පත්‍රය

සැලකිය යුතුයි :

* එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙක බැගින්වත් තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. පහත සිද්ධිය ඇසුරෙන් (i) හා (ii) කොටස්වලට පිළිතුරු සපයන්න.

රෝසා, මල්වානේ පිහිටි තම ගොඩනැගිල්ලක 'රෝසා ෆාට්ස්' නමින් ආයතනයක් පවත්වා ගෙන යමින් එහි පළතුරු තොග රැස්කර, වෙළෙඳසැල් වෙත වාහන මගින් බෙදාහැරීම සිදු කරන අතර, 'රෝසා මික්ස්' නමින් රඹුටන්වලින් රසවත් බීම පානයක් ද වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කරයි. මෙම ව්‍යාපාරයේ විශේෂ හැකියා සහිත සේවකයින් දහ දෙනෙකු සේවයේ නිරත වන අතර අන්තර්ජාලය භාවිතයෙන් වෙළෙඳපොළ මෙන් ම නව නිෂ්පාදන ක්‍රම ගැන ද නිරන්තරයෙන් සොයා බැලීම සිදු කරයි.

- (i) (අ) මෙම සිද්ධියේ සඳහන් නිෂ්පාදිත, භාණ්ඩ හා සේවා ලෙස වෙන් කර දක්වන්න.
(ආ) ඉහත සිද්ධියට අදාළ ව්‍යාපාරය, ව්‍යාපාර වර්ගීකරණ පදනම් හතරක් අනුව වර්ග කර දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (ii) රෝසා ෆාට්ස් ආයතනයේ 'රෝසා මික්ස්' නිෂ්පාදිතයට අදාළ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලිය, යෙදවුම් නිමැවුම් සටහනක් මගින් සවිස්තරාත්මකව පෙන්වුම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iii) පෞද්ගලික රෝහලක ඇල්මැති පාර්ශව හතරක් සඳහන් කර, එක් එක් පාර්ශව එසේ ඇල්ම දැක්වීමට හේතු දෙක බැගින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) (අ) “ශ්‍රී ලංකාවේ මහාමාර්ග අනතුරු සංඛ්‍යාව දිනෙන් දින සීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යන බව වාර්තා වේ. එයට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ රියදුරන්ගේ නොසැලකිලිමත්කම නිසා සිදුකරන වැරදි ක්‍රියා බව අනාවරණය වේ.” ඔබ පෞද්ගලික ප්‍රවාහන සේවා ආයතනයක හිමිකරු නම්, මෙම තත්ත්වය මඟ හරවා ගැනීම සඳහා ඔබේ රියදුරන් වෙනුවෙන් සකස් කරන ආචාරධර්ම පද්ධතියක ඇතුළත් කළයුතු ආචාරධර්ම හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි.)
(ආ) ආර්ථික තිරසර සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යාපාරයකට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (v) ‘එක්සලන්ට්’ ආයතනය වෙත ගිය රශ්මි එහි සේවකයකු විසින් ගුණත්වයෙන් උසස් වර්ගයක් ලෙස හඳුන්වා දුන් විදුලි කේතලයක් මිල දී ගන්නා ය. ඒ සඳහා ලබාදුන් වගකීම් කාලසීමාව තුළ දී එහි විදුලි කාන්දුවීමක් හා ඒ හේතුවෙන් එය ක්‍රියාවිරහිතවීමක් සිදුවිය. රශ්මි මේ බව එක්සලන්ට් ආයතනයට දැනුම්දුන් නමුත් එයට සාධාරණ විසඳුමක් නොලැබුණි.
(අ) රශ්මිට මේ පිළිබඳ සාධාරණ විසඳුමක් ලබාගැනීමට දැනුම්දිය යුතු ආයතනය කුමක් ද? (ලකුණු 01 යි.)
(ආ) ඉහත සිද්ධිය තුළ එක්සලන්ට් ආයතනය විසින් කඩකර තිබෙන පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් දෙක සඳහන් කර, පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර ගැනීමට පාරිභෝගිකයෙකු ඉටුකළ යුතු වගකීම් හතරක් ද සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)

(මුළු ලකුණු 20 යි.)

2. (i) කෙටි කාලයක් විදේශ රැකියාවක නිරතව සිට පැමිණි තරිඳු ගම්පහ නගරයේ නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකර දේශීය ධාන්‍ය පිටි බවට පත් කර, පැකට්වල ඇසුරා අලෙවි කිරීම සඳහා ‘සියරට’ නමින් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අදහස් කරයි.

- (අ) මෙම කාර්ය සිදු කිරීම සඳහා තරිඳු විසින් ලබාගත යුතු ලියවිලි හෝ බලපත්‍ර දෙකක් සඳහන් කර, ඒවා ලබාගත යුතු ආයතන මොනවා දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
(ආ) තරිඳුගේ ව්‍යාපාරයට රජයෙන් ලබාගත හැකි පහසුකම් හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)

(ii) (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ සමූපකාර ව්‍යාපාරයේ අසාර්ථකත්වයට බලපෑ හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)

- (ආ) 'ලොව පුරා ජනප්‍රිය වරලත් ව්‍යාපාර ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළෙඳපොළට ප්‍රවිෂ්ඨ වීමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතී.' එවැනි ව්‍යාපාර හා සම්බන්ධ වන වරලත්ලාභියාට හිමිවන වාසි හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iii) (අ) 'ශ්‍රී ලංකාව තුළ රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාර විවිධ ස්වරූපයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ.' මේවායින් රාජ්‍ය සංස්ථා හා දෙපාර්තමේන්තුවල ලක්‍ෂණ හතරක් සංසන්දනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) පෞද්ගලික හා සමූපකාර අංශය මෙන් ම රජය විසින් ද ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. එසේ රජය ව්‍යාපාර කටයුතුවල නියැලීමට හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iv) (අ) "ව්‍යවසායකත්වය තුළින් ව්‍යවසායකයාට මෙන් ම රටකට, සමාජයට හා ආර්ථිකයට ප්‍රතිලාභ හිමිවේ." එවැනි සමාජයීය හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) "රටක සංවර්ධනයේ දී වැඩි කාර්යභාරයක් ඉටුකරන්නේ ව්‍යවසායකයින් ය." ව්‍යාපාරිකයා හා ව්‍යවසායකයා අතර සැසඳීමක් කරුණු තුනක් ඔස්සේ සිදුකරමින් මෙම ප්‍රකාශය පිළිබඳ ව ඔබේ අදහස් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (v) (අ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ආරම්භ කර වික කලකින් අසාර්ථක වන අවස්ථා බොහෝ ය. එසේ අසාර්ථක වීමට බලපානු ලබන ව්‍යාපාරිකයාට පාලනය කළහැකි හා පාලනය කළ නොහැකි සාධක දෙක බැගින් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) මහා පරිමාණ හා සුළු පරිමාණ ලෙස ව්‍යාපාර වර්ග කිරීමට විවිධ නිර්ණායක විවිධ ආයතන විසින් යොදා ගනු ලබයි. එවැනි ආයතන දෙකක් නම් කර, එම එක් එක් ආයතනය විසින් යොදා ගෙන ඇති නිර්ණායකය බැගින් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)
3. (i) (අ) ආසන්න මුදලක ප්‍රධාන ලක්‍ෂණ දෙකක් සඳහන් කර, ආසන්න මුදල් සඳහා නිදසුන් දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) වර්තමාන ලෝකය තුළ විද්‍යුත් මුදල් ජනප්‍රිය වෙමින් පැවතිය ද කාසි හා නෝට්ටුවලින් ගනුදෙනු කිරීමට බොහෝ ව්‍යාපාරිකයෝ හුරුපුරුදු වී සිටිති. ව්‍යාපාරිකයින්ට කාසි හා නෝට්ටු භාවිතයෙන් ලැබෙන වාසි මොනවා දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ii) (අ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක්, බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවකින් වෙනස් වන කාර්යයන් දෙක සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) කෙටිකාලීන බැංකු ණයක් ලබාගැනීමට අපේක්‍ෂාවෙන් සිටින සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාරික සමන්තට ඔහුගේ මිතුරකු වූ ප්‍රියන්ත පැවසුවේ බැංකු ණයට වඩා බැංකු අයිරාවක් ලබාගැනීම වාසිදායක වන බවයි. ප්‍රියන්තගේ මෙම අදහසට ඔබ එකඟ වන්නේ ද? ඔබගේ පිළිතුරට හේතු තුනක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iii) (අ) 'විද්‍යුත් මුදල් භාවිත කිරීමෙන් සැමවිටම ගනුදෙනුකරුට වාසි අත් වේ.' මෙම ප්‍රකාශයට ඔබ එකඟවන්නේ ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු තුනක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන ලංකා සෙට්ල් පද්ධතිය (Lanka settle system) ව්‍යාපාර කටයුතුවල සාර්ථකත්වය සඳහා ඉවහල්වන ආකාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iv) (අ) ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේ දී ව්‍යාපාරිකයින් විසින් වගකීම් රක්‍ෂණයක් ලබාගැනීම වැදගත් වේ. 'වගකීම් රක්‍ෂණය' යනු කුමක් දැයි හඳුන්වා දී ඒ යටතේ ලබාගත හැකි රක්‍ෂණ ඔප්පු දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) රක්‍ෂණයට සම්බන්ධ පහත සඳහන් සංකල්ප රක්‍ෂිතයාට වැදගත් වන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (1) හානිපූරණ මූලධර්මය
 - (2) ප්‍රතිරක්ෂණය
- (ලකුණු 02 යි.)
- (v) සඵලදායී සන්නිවේදනයක් නොමැතිව කිසිදු කාර්යක් ඉටු කරගත නොහැකි ය. සන්නිවේදනය ව්‍යාපාර කටයුතුවල සාර්ථකත්වය සඳහා යොදා ගත හැකි අවස්ථා හතරක් නිදසුන් සහිත ව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)

4. (i) (අ) ප්‍රවාහන හා සැපයුම් සේවා (Logistics) යනු කුමක් දැයි අර්ථකථනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ආයතනවල ස්වරූපය හා නිෂ්පාදිතවල ස්වරූපය අනුව ප්‍රවාහන හා සැපයුම් සේවා පද්ධති විවිධ වේ. එම පද්ධතිවලින් දෙකක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ii) (අ) මහාමාර්ග පද්ධති දියුණු කිරීමට සෑම රජයක් ම විශාල වියදමක් දරයි. මහාමාර්ග පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම, ව්‍යාපාරිකයින්ට හා පාරිභෝගිකයින්ට වැදගත් වන ආකාර දෙක බැගින් වෙන වෙන ම දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) “සමාජයේ වෙනස්කම් ඇතිවීමත් සමග වෙළෙඳාමේ ද විවිධ වෙනස්කම් ඇතිවිය.” සිල්ලර වෙළෙඳාමේ නව ප්‍රවණතා හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iii) ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා වෙළෙඳ ගිවිසුම් විදේශ වෙළෙඳාමට විවිධ බලපෑම් ඇති කරයි. මෙම බලපෑම් මගින් රටකට ඇතිවන හිතකර හා අහිතකර තත්ත්ව හතර බැගින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) නිෂ්පාදනයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සිට පාරිභෝගිකයා අතට පත් කිරීම දක්වා වූ ක්‍රියාවලියේ දී බොහෝ විට අතරමැදියන්ගේ සහාය අවශ්‍ය වේ. එම ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වන අතරමැදියන් නම් කර, එසේ අතරමැදියන් යොදා ගැනීමෙන් නිෂ්පාදකයින්ට හා පාරිභෝගිකයින්ට ලැබෙන වාසි තුන බැගින් වෙන වෙනම සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (v) පොහොර ආනයනය කර, අලෙවි කරනු ලබන ආයතනයක් තේ වගා කිරීමට අවශ්‍ය රසායනික පොහොර වර්ගයක් ආනයනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. ඒ සඳහා එම ආයතනය අනුගමනය කළයුතු ක්‍රියාපටිපාටිය අනුපිළිවෙළින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)

II කොටස

5. (i) රබර් නිෂ්පාදන ආයතනයක්, රබර් ආශ්‍රිත ගෘහ භාණ්ඩ, ක්‍රීඩා භාණ්ඩ සහ මෝටර් රථ සඳහා අවශ්‍ය අභ්‍යන්තර කොටස් නිෂ්පාදනය සිදු කර දිවයිනේ සෑම පළාතකම අලෙවි ශාලා පවත්වාගෙන යමින් තොර හා සිල්ලර වශයෙන් අලෙවියෙහි යෙදෙයි. සියලු ම නිෂ්පාදිත සඳහා ගිණුම් කටයුතු හා ලිපි කටයුතු ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින් පවත්වා ගෙන යයි. ලාභදායකත්වය වැඩිකර ගැනීම සඳහා ආයතනය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමට ඔබගේ අදහස් විමසයි. ඒ අනුව මෙම ආයතනය දෙපාර්තමේන්තුකරණය කළ හැකි විවිධ පදනම් නිදසුන් සහිතව යෝජනා කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (ii) ‘සාර්ථක සැලසුම්කරණයක් අනෙකුත් කළමනාකරණ ශ්‍රිතයන්හි සාර්ථකත්වයට අත්‍යවශ්‍ය වේ.’ මෙම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iii) ආයතනයක බොහෝ තීරණ ගනු ලබන්නේ ගැටලු විසඳීම සඳහා ය. ගනු ලබන තීරණ සාර්ථක වීම සඳහා තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ දී අනුගමනය කළයුතු පියවර අනුපිළිවෙළින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) ඔබ සේවය කරන ආයතනයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමට සැපයුම්කරුවෙකු තෝරා ගැනීම සඳහා නිර්ණායක හතරක් ඇතුළත් ලැයිස්තුවක් සකසා, එම එක් එක් නිර්ණායකය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (v) මෝටර් රථ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන මහා පරිමාණ ආයතනයක් සඳහා ගැලපෙන පිරිසක සැලසුම කුමක් ද? එම පිරිසක සැලසුම තෝරා ගැනීමට හේතු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)
6. (i) එක්තරා නිෂ්පාදන ආයතනයක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට යොදා ගනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය ඉක්මණින්ම නශ්‍ය වන සුළු වේ. එමෙන්ම නිෂ්පාදිත නිපද වූ වහා ම වෙළෙඳපොළට යැවීම ආයතනයේ ප්‍රතිපත්තිය නම්, එම ආයතනය සඳහා වඩාත් සුදුසු තොර පාලන ක්‍රමය දක්වා, එම ක්‍රමයේ වාසි හා අවාසි තුන බැගින් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)

- (ii) (අ) ව්‍යාපාරිකයෙකු පාසල් සිසුන් සඳහා රසකාරකවලින් තොර පෝෂ්‍යදායී පළතුරු බීමක් වෙළෙඳපොළට හඳුන්වා දීමට අදහස් කරගෙන සිටියි. ඊට සුදුසු සන්නම් නාමයක් සැකසීමේ දී අවධාරණය කළයුතු කරුණු මොනවා ද? ඔහුට එවැනි සන්නම් නාමයකින් ලැබිය හැකි වාසි මොනවා ද? (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) වර්තමානයේ දී නිෂ්පාදිතයක ඇසුරුම නිෂ්පාදිතයට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ව පවතී. ඇසුරුමක් සැලසුම් කිරීමේ දී සැලකිය යුතු සාධක හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iii) සෑම ව්‍යාපාර ආයතනයකටම වෙළෙඳපොළ තුළ ස්ථාපිතවීම අසීරු ය. 'වෙළෙඳපොළ තුළ ස්ථාපිතවීම' යනු කුමක් දැයි හඳුන්වා එසේ ස්ථාපිත විය හැකි ආකාර මොනවා දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) වර්තමානයේ කාර්ය බහුල පාරිභෝගිකයින්ට, වඩා හොඳ බැකු සේවාවක් ලබාදීමට බැකුකරුවන් විසින් අලෙවිකරණ මිශ්‍රය කවර ලෙසකින් යොදා ගෙන තිබේ දැයි නිදසුන් සහිත ව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (v) නව සිල්ලර වෙළෙඳසැලක් ඇරඹීමට අදහස් කරන අයින් මූල්‍ය සම්පාදන ගැටලුවකට මුහුණ දී සිටියි.
- (අ) ඔහුට අරමුදල් අවශ්‍ය වන්නේ කවර කාර්යයන් සඳහා දැයි නිදසුන් සහිතව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) එම අරමුදල් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් තෝරා ගැනීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු මොනවා දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)

7. (i) සීමාසහිත ජයශක්ති සමාගමෙහි ගිණුම් පොත්වලින් උපුටා ගත් දත්ත සමූහයක් පහත දැක්වේ.

2017.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

	රු.
විකුණුම්	10,000,000
විකුණුම් පිරිවැය	6,000,000
දළ ලාභය	4,000,000
වියදම්	1,000,000
කාලච්ඡේදයේ ලාභය (ශුද්ධ ලාභය)	3,000,000

2017.03.31 දිනට ගිණුම් ශේෂ:

	රු.
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	25,000,000
මෝටර් රථ වාහන	5,000,000
භාණ්ඩ තොගය	2,000,000
ණයගැතියෝ	1,500,000
බැංකු ශේෂය	500,000
ණයහිමියෝ	1,000,000

2016.04.01 දිනට භාණ්ඩ තොගය 1,000,000

- (අ) ඉහත දත්ත ඇසුරෙන් පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න.
- A. දළ ලාභ අනුපාතය B. ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය
- C. ජංගම අනුපාතය D. තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය
- (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ජයශක්ති සමාගමෙහි පහත කරුණු පිළිබඳ ව පැහැදිලි කරන්න.
- A. ද්‍රවශීලතාව
- B. තොග පිරිවැටුම් ශීඝ්‍රතාව
- (ලකුණු 02 යි.)

- (ii) සීමාසහිත වර්තන පොදු සමාගමෙහි ලාභදායීත්වය පසුගිය වසර කිහිපයක සිට අඩුවෙමින් පවතින අතර, ලාභදායීත්වය වැඩි කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරයේ නවීකරණ කටයුතු සිදුකිරීමට රුපියල් මිලියන පහක අතිරේක ප්‍රාග්ධනයක් අවශ්‍ය බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍යකළමනාකරුට දන්වා ඇත. දැනට මෙම සමාගමෙහි අධිතොරණ තත්ත්වයක් පවතින අතර, මෙම අතිරික්ත අරමුදල් සපයා ගැනීම සඳහා සාමාන්‍ය කොටස් නිකුත් කරනවා ද නැතහොත් වරණීය කොටස් නිකුත් කරනවා ද? යන්න තීරණය කළ යුතුව ඇත. ඒ අනුව ඉහත කුමන ක්‍රමය මගින් අරමුදල් සපයා ගැනීම වඩා යෝග්‍ය වන්නේ ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iii) දැනට පවත්වා ගෙන යන ඇගයුම් නිෂ්පාදන ආයතනයක් තම නිෂ්පාදන කටයුතු පුළුල් කිරීමට තීරණය කර ඇත. නව කර්මාන්තශාලාවට අවශ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව සැලසුම් කිරීම ඔබට භාරව ඇත්නම් ඔබ ඒ සඳහා සැලකිල්ලට ගන්නා කරුණු මොනවා දැයි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) (අ) දැනට සේවක කාර්යඵල ඇගයීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු වෙමින් පවතී. කාර්ය ඵල ඇගයීමකින් ආයතනයට හා සේවකයන්ට අත්වන වාසි දෙක බැගින් වෙන වෙන ම දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ආයතනයක පරිගණක ක්‍රියාකරුවන්ගෙකු බඳවා ගැනීම සඳහා වන රැකියා පිරිවිතරයක දැක්වෙන විශේෂ කුසලතා යටතේ අඩංගු විය යුතු කුසලතා මොනවා ද? (ලකුණු 02 යි.)
- (v) දැනට සේවක පිරිවැටුම ව්‍යාපාර මුහුණ දෙනු ලබන විශාල ප්‍රශ්නයකි. සේවක පිරිවැටුම වැඩිවීමට බලපෑ හැකි කරුණු හතරක් සඳහන් කර ඊට විසඳුම් යෝජනා කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(මුළු ලකුණු 20 යි.)

8. (i) (අ) 'තොරතුරු පද්ධතියක්' යනු කුමක් දැයි අර්ථකථනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ව්‍යාපාර සංවිධානයක ක්‍රියාත්මක වන දත්ත සැකසුම් ක්‍රියාවලියක කාර්යයන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ii) (අ) ගනුදෙනු සැකසුම් පද්ධතියක් (TPS) ව්‍යාපාර සංවිධානයක මෙහෙයුම් කළමනාකරුවන්ට ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ කෙසේ දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) අත්හුරු ක්‍රමයෙන් සිදුකළ බොහෝ ව්‍යාපාර කටයුතු අද පරිගණක තාක්ෂණය භාවිතයෙන් සිදු කෙරේ. එසේ සිදුකරනු ලබන ව්‍යාපාර කටයුතු හතරක් නම් කර, ඒවාට උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iii) (අ) 'තොරතුරු' හා 'තොරතුරු තාක්ෂණය' අර්ථකථනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) පාරිභෝගිකයින් තම දෛනික කටයුතු සඳහා විවිධ පහසුකම් අන්තර්ජාලය තුළින් ලබාගනියි. එසේ පාරිභෝගිකයින්ට ලබාගත හැකි පහසුකම් හතරක් නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iv) සවින්ද සුළු පරිමාණ ව්‍යවසායකයෙකි. ඔහුගේ ව්‍යාපාරය පුළුල් කිරීමේ අරමුණින් බැංකු ණයක් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත බැවින් ඒ සඳහා ඔහු ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කළේ ය.
- (අ) සවින්ද විසින් ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ දී එහි මූල්‍ය සැලැස්මෙහි ඇතුළත් කළ යුතු කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) සවින්ද විසින් සකස් කරන ලද ව්‍යාපාර සැලැස්මෙහි විධායක සාරාංශය ඔහු විසින් ආකර්ශණීය ලෙස සකසා තිබුණි. ආකර්ශණීය ලෙස විධායක සාරාංශය පිළියෙල කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ මොනවා ද? (ලකුණු 02 යි.)
- (v) (අ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් නොමැතිව ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීම ඥානාන්විත ක්‍රියාවක් නොවේ. මෙම ප්‍රකාශය සනාථ කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) සුනිමල් ගඩොල් කපා විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තුවේ. ඒ සඳහා ඔහු සකස් කළ යුතු ව්‍යාපාර සැලැස්මෙහි, අලෙවි සැලැස්මක ඇතුළත් විය යුතු කරුණු උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)

(මුළු ලකුණු 20 යි.)

* * *